

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 116.

V Ljubljani, v soboto 22. maja 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 21. maja.

Včeraj sta vlada in desnica gospodske zbornice z vso silo posegli med kolesa državnega stroja, ki je obstal zadnji terek. Ministerski predsednik sam se je z vso močjo uprl ob voz, da ga premakne z mesta. In šlo je, gospodska zbornica je z veliko večino vsprejela načrt adrese in s tem dokazala, da vsled jezikovnih naredeb Avstrija še ne razpade, kajti avstrijske države prva in najmočnejša podlaga je ljubezen do presvetlega vladarja in skupne domovine, a ne hegemonija nemškega, oziroma mažarskega naroda.

Adresa je poskus močij, ki se z elementarno silo bojujejo za prvenstvo, za vodstvo v državi; je boj umirajočega centralizma proti avtonomiji dežel in narodov.

Da, rečemo, i narodov, kajti avtonomija dežel vodi polagoma do avtonomije narodov. To vedo, to slutijo centralisti, in vsled tega so napeli in zbrali vse svoje strte in razpršene moči, odprli vse zatvornice svojim zofizmom in frazam, poprijeli se zadnjih sredstev obupane opozicije, da preprečijo adresi, za kateri so se zjedinile avtonomistične slovanske in Slovanom prijazne stranke.

Jezikovni naredbi za Češko in Moravsko sta sicer „punctum saliens“ političnega boja, toda nikakor ne prvi in največji kamen izpodtike. Ogorčenost nemških šovinistov izvira v prvi vrsti od tod, da so hoteli ali nehoteli morali v opozicijo in izgubili vodstvo v zbornici.

Navzlic stagnaciji in neznosnim razmeram v parlamentu smemo gojiti upanje, da se polagoma ohladi nemška kri, da popusté prenapete strune, ako

vlada pokaže barvo ter se s sedanjo večino zjedini glede nadaljnjega postopanja.

Grof Bađeni je včeraj v gospodski zbornici odločno naglašal, da jezikovni naredbi ne moreta nikakor škoditi nemškemu narodu. Ako bo moral nemški uradnik znati tudi češki jezik, bode to le v njegovo korist.

Ta izjava nas potrjuje v prepričanju, da sedanja vlada nikakor ne prekliče jezikovnih naredeb.

Kaj se utegne zgoditi? Vsak dan se slišijo in beró nove kombinacije. Vsak poročevalec tukajšnjih in vnanjih listov ima svoje „zanesljive vire“, iz katerih zajema drago plačana poročila za svoj list. A želja je vedno mati misli, in tako se dogaja, da listi poročajo o vseh mogočih in nemogočih stvareh.

Tako so časniki te dni raznesli novico, da hoče vlada za nekaj časa zistirati ustavo ter mej tem vrediti jezikovno vprašanje, ki je vedna in največja ovira plodnemu, resnemu delu zbornice. Ta misel sicer ni napačna, toda o tem danes ni govoriti. Drugi zopet trdijo, da vlada drugi teden poslance pošlje domov do jeseni. Ta vest je še manj utemeljena, kajti nemški liberalci in nacionalci bi doma še bolj zakurili ter razburili tudi one nemške volilce, ki se danes malo ali nič ne zmenijo za „užaljeno čast“ nemškega naroda.

Najverjetneje je, da bode desnica v sporazumu z vlado skušala do srede junija dognati adresno debato in da se potem zasedanje državnega zbora preloži do jeseni, ko vlada predloži zbornici ogersko nagodbo v razpravo.

Levičarji bodo sicer z nešteti premisleževanji predlogi skušali preprečiti adresi, toda desnica mora potrpežljivo vztrajati. Konečno bodo treznejši življenjski tudi na levi uvideli prazno delo ter pustili Schönererja in ožje njegove tovariše na cedilu. Da

se to more zgoditi, kaže nekoliko današnje zborovanje v adresnem odseku poslanske zbornice. Načrt večine je bil s 25 glasovi proti 13 vsprejet brez vsaktere premembe. Italijanska dva člana in oba zastopnika krščanskih socialistov se glasovanja niso udeležili; isto utegnejo storiti njihovi somišljeniki v zbornici. Sicer pa zadošča nadpolovična večina. Zato treba, da so vsi vojaki na krovu!

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. maja.

O parlamentarnem položaju objavlja „Hlas Naroda“ baje iz zanesljivih virov razne zanimivosti. Prva najvažnejša vest pravi, da se poslanska zbornica v tem zasedanju gotovo ne peča z vladnimi predlogami, ki se tičejo obnove pogodbe z Ogersko. Vlada teh predlog niti predložila ne bo, ker so se, kakor javljajo najnovejša poročila, razbila vsa pogajanja med kvetnima deputacijama in bodeta deputaciji s tem popolno dovršili svojo nalogo, da poročata vsaka svojim tovarišem v poslanski oziroma gospodski zbornici o doseženih nevspehih. Nadalje pa poroča omenjeni list, da bo trajalo sedanje zasedanje državnega zbora najdalje do 15. junija. To poročilo se sicer vjema s poročili mažarskih listov, a ne s poročilom praške „Politik“ o posvetovanju klubovih načelnikov, kjer se glasi, da še ni tako kmalu pričakovati zaključenja sedanjega zasedanja. Vsekako pa sedanja zbornica v sedanjih razmerah ne bo mogla rešiti nič važnih vprašanj, dokler ne potihnejo umetno provzročeni viharji.

Nižjeavstrijska deželna zavarovalnica proti ognju in drugim nezgodam prične poslovati v najkrajšem času. Zasebne zavarovalnice skušajo na vse možne načine preslepiti prebivalstvo, da

LISTEK.

Panoptikum na Dolenjskem.

..... pametnejši sprevidijo, da se v naših šolah preveč takih stvari uči, katerih pozneje človek ne rabi. Krščanski nauk jemlje precej časa. Zdajšnji človek mora biti volilec, je davkoplačevalec, on ima sodišči v civilnih in kazenskih stvareh opraviti, porotnik je, mora menjice podpisati, on ima opraviti v posojilnicah, on vidi, da se ljudje družijo v zakonu, v občinah, po narodih, v državah. Denar vsak človek pozna. S tem pojmom se potem razločijo drugi o vrednosti, kapital, delo, kupčija i. t. d. Ko popisuje zemljo, zveže učitelj s tem naukom tudi nauk v familliji, narodu, občinah, državi. Uplete tudi nauk o cestah, železnicah, pošti, uradu, kot javnimi opravami. In tako naprej tudi glede naukov o glavnih črtah narodnega gospodarstva. Vzemimo našo šolo na Germu. Po naših mislih v tej šoli učitelja veronauka ni treba. Kazensko pravo ima toliko važnosti v življenju narodovem. Pa saj je veronauk! Ni zadosten, ni več zadosti upliven in ni to, kar pametno razlaganje z lepoto. Tem neumnejši je kmet, tem lažje je pri volitvah držati in komandirati, tem širnejše je njegova kašta odprta duhovnim njegovim pastirjem. Naši duhovniki

si upajo našim kmetom največje bedarije obesiti kot velike neovrgljive resnice.

Tako „Rodoljubov“ dolenjski dopisnik v 10. št. lista.

Odpočij si, dragi bralec, ako te je utrudila hoja po razorani logiki tega Rodoljubovega dopisa, po njegovem grčavem slogu. Odpočij si, med tem pa si oglej panoptikum, katerega posestnik je novomeški dopisnik „Rodoljuba“. Vse najdeš v njem, kar Ti poželi srce, kajti mož pozna potrebe naše dobe kot malokdo. Posebno ve, da se mora dandanes pridno zabavljati „farjem“ in „črnim“. To dela z veliko vstrajnostjo v „Rodoljubu“ in „Delavcu“.

Občuduj velike podobe, ki dičijo pročelje. Z umetniškega stališča jih ne presojaš, toda jedro! Vidiš, ta na desni kaže ti hišo. Nad njenimi vrati je nadpis: Šola. Na pragu šole stoji mož, ki zapovedujoče kaže pot iz šole duhovnu. Naokrog pa stojijo kmetje in delavci in ploskajo svojem rešitelju. Na levi podobi občuduješ istega moža, kako deli svoje premoženje z delavci.

Lej, ravnokar stopil je na oder mož z rudečim fesom na glavi. Vihti velik zvonec in kriči:

„Le notri, le notri! Možje in žene, mladeniči in deklice in otroci le notri! Mladi in stari, gospodje in kmetje, vojaki in civilisti le notri! Kedor ne gre notri, plača groš! Tu notri se vidi vsa modrost sveta! Le še kratek čas, ne zamudite torej prilike! Nikjer več ne boste mogli videti toliko učenih in

modrih rečij. Tu vidite šolo, iz katere so vrgli katekizem in sveto pismo. Otroci v tej šoli so sila močni, čudili se bode. Velike glave imajo in polne postav: kazenske, občinske, deželne in državne postav. To bodo ljudje, ki se bojo znali ogibati raznim paragrafom. Ovetla pa bo kupčija, kapital se bo množil, ljudstvo bo častilo denar. Vse to se vidi tukaj, torej le notri!

Duhovna ni videti tu notri, ker bo itak kmalu izginil iz človeške družbe. Mesto katekizma učile se bojo postav, mesto k maši hodili bojo ljudje k pravdam, mesto pridig poslušali bodejo kazenske zagovore, kar se vse vidi tukaj. Pameti ni videti tukaj, ker je tudi v mojih dopisih v „Rodoljubu“ in „Delavcu“ ni, pač pa se vidijo vsi ti dopisi v zlatih okvirih. Vsi izvirni, tako izvirni, da se je doslej še vsak hudo branil, če se mu je podtikalo avtorstvo teh spisov.

Spisal sem jih sam. Le notri torej Vi, ki ste žalostni, in veselili se bode! Le še kratek čas je videti vse to, ker moje zasluge za prosveto bodejo se kmalu spoznale tudi drugod in povsod me bojo hoteli videti. Zatorej le notri, zadnja prilika je sedaj! Tu se lahko naučite več, kot v vsaki šoli. Le notri! Take modrosti na svetu nikjer več videti ni!“

Midva pa, dragi bralec, ki pozna dopisnika iz njegovih del, pritrdiva temu zadnjemu stavku popolnoma.

ne bi zavarovali svojega imetja pri deželnem zavarodu, in so celó svojim agentom dovolile pobirati posebne takse pri vsprejemu zavarovancev, ki vse zdrknejo v žep agentov in enakih pomočnikov. Prebivalstvo je seveda pravočasno uvidelo to sleparstvo ter na raznih večjih shodih sklenilo, da se zavaruje le pri deželni zavarovalnici. Zasebne zavarovalnice in njih brezvestni agentje so toraj sami vzrok, da se prebivalstvo obrača od njih, ne pa, kakor se vedno naglašava v židovsko-liberalnih listih, krščansko-socijalni kričarji, ki izpolnijo samo svojo sveto dolžnost s tem, da pouče ljudstvo o o delovanju takih brezvestnih zavodov.

Volitve v hrvatski deželni zbor se vrše nepričakovano ugodno za združeno opozicijo. S tem seveda nikakor ni rečeno, da prodira s svojimi kandidati na vsi črti, kajti kaj takega na Hrvatskem sploh ni mogoče, toda zmaga združene opozicije je mnogo večja, kakor so računali njeni voditelji. Drugi dan volitve, namreč 20. t. m., zmagala je opozicija z enajstimi kandidati, akoravno se je računalo na dva, k večjemu tri mandate. Poleg tega je pa zmaga drugega dne tem sijajnejša, ker sta padla na volilnem bojišču najmočnejša stebra Khuen-Hedervaryjevega zistema, namreč sekcijski načelnik Krajčević in vseučilišni profesor dr. Tomažić. — Včeraj se je vršila volitev v šestnajstih okrajih. Opozicija je postavila svoje kandidate skoro v vseh okrajih, le žal, da si v nekaterih teh okrajev stojita nasproti dva opozicijska kandidata in s tem pomagata vladnemu vsiljencu do zmage. Do sedaj so znani vspehi združene opozicije iz nastopnih okrajev: Krapina župnik Žerjavić z veliko večino, Dugoselo župnik Zorić z veliko večino, Buccari dr. Potočnjak, Selce dr. Mažuranić, Delnice D. Starčević, Zlatar baron Rukavina, Koprivnica dr. Ružić; nadalje se sme računati še na zmago kandidatov dr. Zahar, Jakčin in Bedeković, akoravno še ni poročila o končnem vspehu. V Jaski, koder je postavila opozicija kandidata Jakčina, je imel ob polu 12. uri vladni kandidat 164, opozicijski pa 151 glasov radi tega, ker so zaprli 14 volilcev; pri sv. Ivanu Žabno, pa je predsednik komisije ustavil volitev, ker so bili opozicijski volilci v veliki večini. Proti takemu postopanju se je seveda vložila brzojavna pritožba, toda najbrže ne bode mnogo koristilo. V takih okolištinah se moramo res čuditi, da zmaga toliko opozicijskih kandidatov, in da se bo morda doseglo, vpoštevaje viriliste, lepo razmerje 35 : 72. Seveda tudi ta opozicija ne bode mogla ničesar opraviti nasproti mažaronski večini, toda ako pomislimo, da je v prejšnjem deželnem zboru sedelo samo najmanj njenih članov in da si vse, kar je vladnega, prizadeva pokončati opozicijo v prah in pepel, morajo njeni voditelji vsekako ponosni biti na nepričakovane vspehe. — Danes je zadnji dan volitve in voli osem okrajev. Združena opozicija je postavila svoje kandidate le v treh okrajih in še tu nima nobenega upanja na zmago. Morda jo pa tudi sedaj vara, kar ji mi od srca želimo. Akoravno toraj te

volitve v deželnem zboru še ne bodo pokazale takega posebnega vspeha, so vendar sijajen dokaz, da se drobi in sicer zelo drobi vsemogočnost bana Hedervaryja na Hrvatskem, da je prebivalstvo uvidelo „koristi“ mažarskega lažiliberizma in nasilstva, kateremu bo, ako se vstraja na tem potu, kmalu odklenalo.

V Belgiji se je pojavilo poslednji čas zelo živahno gibanje mej vpokojenimi častniki. Vsled posredovanja generala Brialmonta se je namreč zbralo večje število teh mož, ki so sklenili, izrečiti kralju spomenico, v kateri zahtevajo, da se odpravi vojaško zastopstvo po kakem drugem državljanu ter naj se uvede osebna vojaška služba, sedanji državni zbor razpusti, in potom novih volitev ljudstvo vpraša, kaj meni o vojaškem vprašanju. Ta spomenica se predloži kralju dne 13. prihodnjega meseca. Tem častnikom so se pridružili tudi vsi patrijoti, razna vojaška in druga društva liberalne, napredne in socijalistične barve. Njih zahteva je seveda popolno opravičena, kajti bogatini po sedanjih postavah lahko odkupujejo svoje sinove od vojaške službe, mej tem ko morajo reveži prenašati vsa najtežja bremena.

Afrška politika v italijanski zbornici. Na kratko smo poročali, da je italijanski vojni minister povodom razprave o italijanski pokrajini v Afriki posegel v debato ter odločno izrazil svoje mnenje. Minister je pokazal, da tako ne more ostati, kajti vlada mora za vzdrževanje vojaške uprave šteti vsako leto najmanj trideset milijonov, kar gotovo ni lahko za zmedene finančne razmere „blažene“ Italije. On je toraj predlagal, naj se takoj odzove domov vsa vojaška posadka, karkoli jo je v Eritreji, ter naj se uvede zopet civilna uprava s civilnim guvernerjem na čelu. Temu jedino pametnemu in laškimi razmeram prikladnemu nasvetu pa se je protivil ministerski predsednik Rudini, češ da ni mogoče odzvati vseh vojakov iz Afrike, k večjemu bi se dalo kaj tacega doseči polagoma. Kakor je razvidno iz tega govora, italijansko prebivalstvo še ne bode rešeno ogromnih nepotrebnih bremen.

Grški upniki, katerih je po poročilu židovskih listov zelo veliko, so „sedaj popolno ubožali“ in prosijo potom javnih, seveda le židovskih listov, milodarov zase in svoje „opeharjene“ tovariše. V dotičnem oklicu se naglašava, da so izgubili nemški podaniki dosedaj 40 milijonov mark obrestij, ter celih 400 milijonov kapitala. „Akoravno je bila grška državna blagajna prenapolnjena (!), glasi se v tem oklicu, vendar se je izplačalo zunanjim upnikom le 3/10 pogojenih obrestij, ker se je baje Grška nahajala v potrebi. S tako pretvezo je Grška odtegnila svojim upnikom 7/10 obrestij ter je porabila v to, da je poskušala ustanoviti „Veliko Grško“. Potem ko je z milijoni (!) podpirala vstajo na Kreti, tri milijone porabila za popravilo svojih oklopnih, je prišla še vojska s Turčijo in sicer na najdrznejši (?) način. Na tesalskih bojiščih je sicer že dobila plačilo ta roparska (!) država za svoje goljufije (!).

toda nemaščevane in neozdravljene so še revščina in rane, ki jih je usekalo to sleparsko postopanje nemškim podnikom na denarju in imetju“. To je pač največja predrznost in nesramnost židovskih kapitalistov, kajti ti so po veliki večini mej omenjenimi „opeharjenimi siromaki“. Toraj zato naj bi se sedaj nabirali prostovoljni milodari, da bi pokrili svojo eventualno izgubo borzni igralci, bankirji in jednake vrste ljudje, katerim je vedno le to v mislih, kako bi opeharili svojega nasprotnika. Ko je pa žid Rothschild opeharil angleško prebivalstvo za ogromno svoto milijonov in s tem položil temelj ogromnemu bogastvu, takrat pa židovska klika ni snovala odborov za nabiranje milodarov v korist res popolno osiromašenih prebivalcev in židovski listi niso objavljali takih oklicev. Žid bi rad tudi poraz Grške porabil v svojo korist.

Cerkveni letopis.

Avstrija in sv. dežele.

A. E. J. O. U. Več sto načinov je, po katerih se zamore brati ta deviza Friderika III., vojvode avstrijskega. Pa če tudi beremo „Avstria erit in orbe ultima (Avstrija bode na svetu zadnja)“, odprto je še vedno polje najrazličnejšim razlagam. Kot dobri Avstrijci sicer nočemo, da se tolmači nam v škodo, pa priznati moramo, da je Avstrija precej zadnja n. pr. glede naselbin izvan Evrope, celo mala Nizozemska, Italija in Portugalska imajo po drugih celinah svoja posestva. No, ni tukaj prostora in prilike, da bi se spuščali v razgovor, jeli za Avstrijo boljše ali ne, ker nima prekomorskih posestev, vendar pa moramo njej v čast priznati, da ni hlepela po njih in si jih ni skušala siloma in krivično pridobiti. Zato si je pa Avstrija raje poiskala po širnem svetu polja za duhovno in dušno delovanje, ki ni niti silno niti šumno in ponosito, a je uspešno, koristno, zaslužno.

Niso mi v mislih pri tem toliko različni misijoni, v katere pošilja svoje sinove, marveč mislim pri tem na sveto deželo, na Palestino. Nikakor seveda ni tajiti, da je srce vedno vleklo vse narode v one kraje, katere je Božji Izveličar s svojo človeško navzočnostjo poveljal, a da se je od svojega početka pa do današnjega dne katoliška Avstrija najbolj odlikovala, to je tudi neomajano dejstvo. Nekateri druge države zasledujejo pri tem delovanju v obljubljeni deželi le politične težnje in namene, kakor n. pr. Francoska in Ruska, a Avstriji je na tem, da ostane zvesta starim izročilom in da nadaljuje krščansko delo usmiljenja, da opravlja posle milosrdnega Samaritana na kraju, koder je Božji Sin trpel in umrl. Avstrijski vladarji namreč bili so vedno v tesni dotiki s temi krogi ter njih največji, brezsebični dobrotniki, cela Avstrija pa je prva v novjšem času postavila v Jeruzalemu gostišče za romarje. V tem pa je Avstrija orala na turških tleh ledino, in to ni mala stvar. Po njenem vzgledu napravile so potem tudi druge države taka gostišča, a naša država ima zaslugo, da je bila prva.

Snujte Rajfajznove posojilnice!

Poučna igrice v štirih dejanjih. — Priredil P. Bohinjec.

O s e b e :

Prahar, župan. — Smode, Jernejevce, Cokljar, Poparjenec, občinski svetovaleci. — Vižel, občinski tajnik.

IV. dejanje.

(Konec.)

Na županovem domu.

I. prizor.

Prahar : Danes se bode odločilo, ali osnujemo posojilnico ali je ne osnujemo. Mislim pa, da pojde. Smode se da poučiti, on je včeraj bil tako voljan, da sem se čudil. Da pa Poparjenec ne bode za to, no tega si pač lahko razlagamo. In trikrat bolje je, da ga ni. Oderuhov ne maramo, ker s tem le dobremu imenu posojilnice škodujemo. Povabil sem ga vender-le k posvetovanju, da ne bo mogel reči, da ga preziramo. Vsakako pa se moram dobro postaviti, ker vem, da mi bodo vsemogoče ugovore stavili, da bi stvar odložili. Že gredo!

II. prizor.

Prahar : Ali Poparjenec ne bo?

Cokljar : Rekel je, da pride.

Prahar : Počakajmo nekoliko.

Smode : No, saj menim, da kmalu končamo. Jaz za svojo osebo ne bom ugovarjal posojilnici, le nekaj vprašanj bom stavil, katere hočemo že rešene imeti.

Prahar : Prav tako. Saj vam trem je že znano zvečine, kako je s posojilnico. Za Poparjenca pa tako vem, da ne bo nič z njim. In prav je, da se nam ne sili, ker bi le dobremu imenu mlade posojilnice škodoval.

Vržel (vstopi) : Danes se začno zlati časi za našo občino.

Prahar : Ti molči Vižel. Tvoj posel je zapisnik pisati.

Poparjenec (vstopi) : Saj ste vsi pridni danes, le jaz neki vas mudim.

Prahar : Začnimo. Može! kakor vam je znano, se že dlje časa čuje želja, da bi osnovali v naši občini Rajf. posojilnico. Res da sem jaz izprožil to misel, toda ljudje so se je poprijeli in vprašujejo vprek, kedaj se odpre? O koristi in sestavi posojilnice vam ne mislim obširno razpravljati, ker sem dal že tiskati in so po občini razpečali razpravo s pravili vred o koristi in sestavi takih posojilnic. Zato takoj odprem nadrobno razpravo, da se ne bomo nepotrebno mudili, in vprašam, kdo želi besede?

Smode : Ena stvar se meni ne zdi dovolj jasna in zanesljiva. In to je nadzorstvo, ki ima nadzorovati odbor. In to se mi ne zdi dovolj varno za trdnost, in kakor da bi odboru preveč zaupali in premalo pod kontrolo.

Prahar : Radi tega ste brez skrbi, bote Smode. Poleg odbora je pregledovalec računov (in njegov namestnik), ki vsak čas pregleda lahko knjige

in kaso. In če bi našel kaj napačnega, stori takoj vse potrebno lahko, celo odstavi sme kasirja. No pa te sramote si izmej odbornikov nihče ne bo menda privoščil. In recimo, da bi tudi pregledovalec kaj tacega opustil iz strahu, lahkomiselnosti, sorodstva, prijateljstva, — so pa še zunanji nadzorniki, ki ti pridejo nepričakovano vsak trenutek, pregledajo vse knjige, listine, pobotnice, izdatno in prejemno knjigo, kaso in takoj konstatujejo nepoštenost. V tem slučaju ne bi trpelo samo odbornikov dobro ime, še celo v ječo pridejo lahko. Če bi lahkomisleno odbor posodil takim, ki nimajo kredita, škoduje sebi, ker kot udje jamčijo ravno tako. In v odbor se volijo le taki, ki so res zanesljivi, pošteni, razumni in imoviti. Kdor sam sebi ne zna gospodariti, tudi drugim ne bo znal.

Smode : No, to je že varno. Nisem vedel, da pošilja dežela tudi svoje nadzornike, ker v pravilih tega ni povedanega.

Prahar : Ker to vsako posojilnico varuje. Ali ima še kdo kaj poprašati in predlagati?

Poparjenec : Može. Lepo se sliši to, toda jabolko je dostikrat gnjilo od znotraj, da ga ne vidimo, dokler ga ne razkoljemo. Povem vam : ta posojilnica se mi zdi hiša brez temelja. Vse imate že napravljeno, ali poglavitne stvari še ne, in to je denar. Dokler mi tega ne zagotovite, toliko časa jaz ne morem zaupati. Koga bote pa dobili, da vam bo tako lahkomiselno denar posojeval, ker nobenega zagotovila in varnosti ni.

In dne 17. junija t. l. preteče ravno 40 let, kar so pričeli v Jeruzalemu zidati avstrijsko gostišče. Zato je prav prikladno, da si nekoliko ogledamo tesno razmerje Avstrije in Palestine, v kolikor se javlja v naših vladarjih in v kolikor se udejstvuje v avstrijskem gostišču v Jeruzalemu.

Sezimo nekoliko nazaj v zgodovini! Avstrijski vojvoda Leopold V. krepostni udeležil se je tretje križarske vojske (1189) in iz mesta Akon prinesel je domov rudeče-beli grb avstrijski. Ko je namreč branil to mesto pred Turki, zašel je v tak bojni metež, da je bila bela njegova obleka čez in čez oškropljena od krvi. Ko si po bitki odpaše orožje, bila je obleka tam, koder je bil prej pas, bela in tako je bojda nastal avstrijski grb. Pri tej priliki nahajamo prvokrat avstrijskega kneza v sveti deželi. Ko bi hoteli vse poznejše avstrijske vladarje, ki so svete kraje obiskali, tu naštevati, bila bi jih kaj lepa vrsta. Zato se omejimo raji na najnovejši čas in omenjamo izmed Habsburgovcev sledeče: Nadvojvoda Maksimilijan, poznejši mexikanski cesar, naš presvitli cesar Franc Jožef I. l. 1869; l. 1864 prišel je tja Franc V., vojvoda modenski in nadvojvoda avstrijski, in sicer to leto prvič, drugič pa l. 1868. L. 1870 obiskali so sv. kraje nadvojvoda Ernst, nadvojvoda Rainer in nadvojvodinja Marija Karolina. L. 1881 mudil se je v Jeruzalemu rajni prestolonaslednik Rudolf, l. 1885 pa sedanji prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este. L. 1893. mudil se je v avstrijskem gostišču nadvojvoda Josip August s soprogo, l. 1895 pa prestolonaslednika vdova nadvojvodinja Štefanija, ki je podarila cerkvi božjega groba prekrasno mašno obleko, narajeno iz obleke, ki jo je nosila pri poroki. Res lepa vrsta kronanih glav upognila se je že na kraju, koder je naš Zveličar nosil trnjevo krono.

Pa avstrijski vladarji niso samo obiskali teh krajev, ampak so se tudi potegovali za kristijane v Jeruzalemu in po drugih svetih krajih. Tako n. pr. nahaja se v arhivu frančiškanskega samostana v Jeruzalemu 13 fermanov (ukazov), 1 berat (cesarsko pismo), 1 hatišerif (veliko cesarsko pismo). Vsa ta pisma in v njih podeljene pravice pa so samo v 17. stoletju izposlovali pri sultanu avstrijski cesarski poslaniki v prid katoličanom na svetih krajih. Leta 1763 ustanovila je Avstrija za Palestino konzulat v Jafi, l. 1848 pa konzulat v Jeruzalemu. Pri ustanovitvi tega zadnjega konzulata borila se je Avstrija z mnogimi neprijetnostmi, katere so ji tuje vlade napravljale. Ali ne dokazuje to dovolj o zanimanju naše vladarske hiše za sv. kraje? In kaj naj porečem glede tega o sedanjem cesarju? Jeden največjih dobrotnikov za sv. deželo je pač on. V dokaz temu služi sledeči dogodek: Ko je presvetli cesar l. 1869 obiskal Palestino in tudi Jeruzalem, tu se je prepričal o neznosnem stanju frančiškanov v samostanu pri cerkvi božjega groba. Fanatiški Muhamedani so namreč v prejšnjih časih napravili nad tem samostanom razna stanovališča in tudi hleve.

Prahar: Gosp. Poparjenca lahko potolažim in mu skrb njegovo odženem. Jaz pa rečem, da je bolj varno v posojilnico dati, kakor Poparjencu. Zakaj? Udje naše zadruge jamčijo z vsem imetjem, zato je „neomejena zaveza“. Jeden za vse in vsi za jednega. Če n. pr. zadruga ima 100 udov, in vsak ud povprečno 1000 gl. čistega imetja, tedaj daje zadruga svojim upnikom zastavno vsoto 100.000 gl. varnost, katere bi vi nobenemu ne mogli posoditi, gospod Poparjenec?

Jernejevec: Dobro, izvrstno! Res je tako! Poparjenec (jezno odide): Bog vam daj srečo! Z Bogom. (Vsi se smeja.)

Prahar: Hvala Bogu! Dosti ima. Zdaj pa smo na čistem. Ali še kdo želi besede?

Jernejevec: Le kar zastavi, Mihče, pa bo! Tebi tako ne pride nihče do konca.

Prahar: Le poslušajte še to za nameček: Pri drugih posojilnicah je uprava draga. Koliko stanejo tajnik, blagajnik itd. Pri naši posojilnici pa je posel odbornikov le časten in brezplačen. Pri drugih posojilnicah vlečejo le nekateri izvoljeni možje, ki se imenujejo delničarji in ki so že tako bogatini. Pri Rafajznovi posojilnici pa je dobiček vseh, torej ostane mej kmeti in reveži. Pri drugih posojilnicah tirjajo visoke obresti, mi le $\frac{1}{2}$ odstotkov večje kakor sami jemljemo in še za provizijo 1 kronico pri 100 gl. Druge posojilnice kreditirajo le na 3 do 9 mesecev, to pa ni za kmeta, ker ima navadno le jedenkrat v letu kak tak dohodek, da more svoj dolg poravnati nekoliko. Pri Rafajznovi posojilnici

Seveda so na tak način pripravili patre ob zrak. Po posredovanju našega cesarja pa je dobil jeruzalemski paša od sultana nalog, naj odpravi ona stanovanja in tako so frančiškani dobili več zraka, več svetlobe, več prostora in tudi jeden vodnjak.

Ako bi pa še hotel naštevati, kaj in koliko da so razni avstrijski vladarji darovali v denarju za sv. kraje, koliko altarjev da na lastne stroške postavili in koliko drugih darov da so razdali raznim svetiščem, bi pač težko kmalu končal. Ako pa bereš n. pr. dr. Lampeta knjigo: „Jeruzalemski romar“, ki jo je izdala družba sv. Mohora, ali pa rajnega kanonika Jerana: „Popotovanje v sveto deželo“, našel boš skoro na vsaki strani omenjen kak dar, ki ga je darovala naša presvetla vladarska hiša.

Tako so delovali in še delujejo avstrijski vladarji za sv. kraje. Celo avstrijsko cesarstvo pa se je izkazalo z obilnimi prostovoljnimi darovi, s katerimi je pomagalo, da je v Jeruzalemu avstrijsko gostišče, o katerem hočem sedaj nekoliko spregovoriti.

Da bomo sledeče lažje umeli, ne bode škodovalo, če preobrnemo v zgodovini par listov nazaj in se prestavimo v one čase, ko so evropski narodi hoteli v križarskih vojskah osloboditi Palestino mohamedanske nadvlade. Za nekaj časa se jim je to posrečilo, a nejednost bila je vzrok, da so morali slednjič vender le prepustiti deželo, v kateri je naš Izveličar živel, trpel in umrl, nevernikom. Kristjani ustanovili so pri raznih svetiščih gostišča za popotnike in romarje. Zato so zlasti skrbeli trije viteški redovi: vitezi svetega Janeza, templarji in nemški vitezi.

Leta 1291 morali so po zgubi mesta Akona le ti zapustiti Palestino, le vitezi sv. Janeza so se do l. 1310 še obdržali, pa tega leta morali so se tudi ti umakniti sili. Gostišča so razpadla ali pa prešla v mohamedanske roke. Bog pa je vzbudil križarje, nove, drugačne, ki so pa z mnogo večjim vspehom delovali.

Sv. Frančišek Serafski prišel je l. 1219 z dvajsetimi ubogimi miniji v Palestino ter jo križem prehodil, oznanovaje Kristusov evangelij. Domu prišedši, poslal je Benedikta iz Mezzo tja in temu se je posrečilo, red frančiškanski razširiti po Siriji in Palestini, tako da mu je l. 1299 sultan Nizar dal ferman ter na tak način dovolil obstoj reda v Palestini. Pobožni kralj Robert sicilski in njegova soproga kupila sta za drag denar svete kraje od egipčanskega sultana in jih podarila papežu.

Papež Klemen VI. je z bulo z dne 21. novembra 1342 izročil te kraje frančiškantom v oskrbovanje. L. 1420 pa je papež Martin V. zavečne čase potrdil frančiškane kot varuhe božjega groba. Ti so l. 1561 kupili neko poslopje, katero so uredili kot gostišče, koder so stregli romarjem, ki so prihajali v sv. deželo. Mile darove za to pa so nabirali po vseh krajih. Za to so ustanovili v Rimu, Parizu in Madridu komisarijate za sv. deželo, ki so po tistih

pa lahko dobi denar na posodo 1—20 let in še več in lahko nazaj plačuje po letih. Kdor n. pr. 100 gl. izposodi za 4 leta, da vsako leto 25 gl. in obresti. Tudi se ni bati, da bi se mu na jedenkrat odpovedalo posojilo, kakor drugod in zopet nove stroške in sitnosti delalo. Ali niso, možje, to velike vrednosti Rafajznove posojilnice pred drugimi?

Smodé: Res je! Kaj pa rezervni zaklad?

Prahar: Rezervni zaklad gre za gospodarske namene. Ta zaklad je nedeljiv toliko časa, dokler ne doseže visočine prometne glavnice. Ko pa se to zgodi, tedaj se z njim pomaga gospodarskemu napredku v občini, dá se kakemu potrebnemu brezobrestno posojilo itd.

Smodé: To je res lepa stvar, da, taka zadruga v občini je biser in ima veliko нравno vrednost.

Prahar: Le po taki zadrugi se omogoči gospodarska samostojnost kmetov in če se jedenkrat nabere toliko glavnice, da pokrije vse tekoče denarje brez posojila, t. j., da ima zadruga jedenkrat svojo banko, tedaj je zadruga res blagoslov božji za cele rodove. Torej, možje, ali začnemo?

Jernejevec: Začnimo! Bog živi našega župana Praharja.

Cokljár: Bog živi našega prihodnjega predsednika posojilnice.

Smodé: Bog ga živi.

Prahar: Bog živi tudi vas dvakrat odbornike.

Vsi: Zivio posojilnica!

(Zastor pade.)

državah nabirali prostovoljne prispevke ter jih pošiljali v Jeruzalem. Cesar Ferdinand II. ustanovil je l. 1633 tak komisariat na Dunaju za celo nemško cesarstvo. Cesar Jožef II., ki nikjer ni mogel prenašati cerkvenega duha, zatrl je dne 27. maja 1784 ta komisariat, a l. 1843 ga je cesar Ferdinand I. zopet oživil. Ko so pa vsled porabe nabranega denarja, kako naj se namreč ta obrne, nastali razni razpori med novoustanovljenim patrijarhatom in pa varuhi božjega groba in ker je bilo gostišče frančiškanov tudi že sila tesno za množico romarjev, sklenila je avstrijska vlada, postaviti lastno gostišče.

Ob križevem potu nakupila je l. 1855 stavbeni prostor v obsegu 3937 m² za 5700 gl. Dne 17. junija 1857 pričeli so zidati, pa zadeli so na velike ovire, ker zemlja je bila sama nasipnica in 6—7 sežnjev globoko so morali kopati, da so prišli do trdnih tal. 400—500 delavcev in 2—3000 težakov delalo je pri stavbi. Dne 20. oktobra l. 1858 vzdali so sklepni kamen. Brez notranje oprave stalo je poslopje 207.000 gl. konv. denarja.

Poslopje je sezidano iz belega in rudečega apnenca, 25 sežnjev dolgo, 12 $\frac{1}{2}$ sežnja široko in ima poleg dvojnega pritličja (souterrain in parterre) še jeduo nastropje. Streha je popolnoma ravna po jutrovski šegi. Na pročelju je dvoglavi orel in pa ura. Poleg raznih shramb ima poslopje čez dvajset sob za romarje, lepo kapelico, obednico in veliko vsprejemno sobano. Poslopje samo pa obdaja lep vrt. Dne 19. marca 1863 bilo je tudi znotraj vse dodelano in patrijarh Josip Valuga blagoslovil je kapelico. Istega dne bilo je gostišče otvorjeno.

Med tem časom poleg se je tudi zgoraj omenjeni prepir, in sicer je sv. stolica določila, da naj se iz denarja, ki ga nabere generalni komisariat po Avstriji, določi neka svota za vzdrževanje gostišča, preostanek pa naj se izroči varuhom svetega groba. Za zdaj je določena svota 6000 gl., s katerimi se gostišče vzdržuje. Voditelji (rektor, vice-rektor) tega gostišča so posvetni duhovniki iz vseh avstrijskih škofij, odbira jih vsakokrat dunajski nadškof in kardinal. Vsak Avstrijec, ki pride v sv. deželo, sme 8 dni ostati brezplačno v gostišču, da se le vede po hišnem redu. Prva leta prišlo je vsako leto do 150 romarjev, od l. 1885 pa jih je že blizu 300. Odkar je zavod odprt, prišlo je čez 3800 avstrijskih romarjev, poleg tega pa tudi kakih 800 drugih.

Naj zadostujejo te kratke črtice o avstrijskem gostišču v Jeruzalemu. Avstrijski romar, ki pride tja, najde svoj dom in kako dobro da to de v tujini, ve vsakdo.

Gostišče, sezidano z avstrijskim denarjem in vzdrževano z avstrijskim denarjem, je trajen spomenik tesne zveze avstrijskih narodov s sv. deželo. — Morebiti so gostišča drugih narodov lepša, prostornejša, bolj bogata, a naše bilo je prvo. Avstrija je prva pokazala, da si je v tem oziru ostala vedno zvesta, in da je bil nje namen čist, nepomešan.

Tedenski koledar.

Nedelja, 23. maja: 5. povelik. evang. Jezus uči o moči molitve, Jan. 16. Paskal sp. Ponedeljek, 24. maja: Marija pom. kristijanov. Torek, 25. maja: Gregor VII. pap. Sreda, 26. maja: Filip Neri spoz. Četrtek, 27. maja: Vnebohod Kristusov. Petek, 28. maja: Avgustin Kantar. šk. Sobota, 29. maja: Maksim. šk. — Lunin spremen: Zadnji krajec 23. ob 10 uri 33 m. dopol. — Solnce izide 25. ob 4. u. 23 m., zaide ob 7. u. 31 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. maja.

(Devetdnevica v čast sv. Duhu.) Na željo preč. knezoškof. ordinarijata objavimo nastopni razglas: Kakor že pred dvema letoma, tako so naravnali sv. Oče tudi za tekoče leto pred binkoštnimi prazniki devetdnevico po njihovem namenu in zlasti v ta namen, da bi izprosili od Boga sv. Duha zjedinjenje tistih, ki so ločeni od katoliške cerkve. — In sicer se mora obhajati odslej ta devetdnevica po vseh duhovnijskih cerkvah; sme pa se opravljati, ako škof to za umestno spozna, tudi po drugih cerkvah in hišah božjih. — Vsem, ki se te devetdnevice udeležujejo, podele sv. Oče za vsak dan, kadar se pobožnosti udeležé, 7 let in 7 kvadragen odpustka, jedenkrat pa podelé popolni odpustek tistim, ki se udeležé devetdnevnice vsak dan in poleg tega vredno opravijo spoved ter prejmo sv. obhajilo.

Popolni odpustek more se dobiti poljubno ali kak dan devetdnevnic, ali binkoštno nedeljo, ali kak dan v osmih dneh po binkošti. — Tudi tisti, ki so vsled kakega pravečnega vzroka zadržani, udeležiti se javno obhajane devetdnevnic, morejo dobiti imenovane odpustke, ako devetdnevnic vsaj sami za-se opravljajo ter izpolnijo druge predpisane pogoje. — Istotako morejo dobiti popolni, kakor tudi nepopolni odpustek še v drugič vsi tisti, ki tudi v osmini po binkošti, vstevši nedeljo presv. Trojice, vsak dan ali javno ali zasebno molijo kake molitve v čast Bogu sv. Duhu v napominani namen ter izpolnijo druge pogoje, ki so za zadobljenje odpustkov predpisani. — Vsi ti odpustki se morejo po priprošnji nakloniti tudi vernim dušam v vicah. Devetdnevnic se mora pričeti v petek po Kr. vnebohodu. Ker je dotična papeževa okrožnica, ki je datirana z dne 9. maja t. l., knezoškofijskemu ordinarijatu došla še-le 21. t. m. in je torej ni več mogoče po škofijskem listu pravočasno razglasiti, naznanjajo se njene naredbe tem potom in se naroča gospodom duhovnijskim predstojnikom, naj vernikom prej ko mogoče to oznanijo, ter je povabijo, da se devetdnevnic udeležujejo. — Sicer se sme devetdnevnic obhajati ne samo po pravih duhovnijskih cerkvah, ampak n. pr. tudi po samostanskih cerkvah in po kapelah raznih redovnih zavodov. — Način, kako obhajati devetdnevnic, ali dopoldne ali popoldne, ali v zvezi s sv. mašo, ali z lavretanskimi litanijami i. t. d., prepušča se določbi gospodov duhovnijskih in cerkvenih predstojnikov. V vsakem slučaju naj se moli pri tem tudi kaka posebna molitev v čast Bogu sv. Duhu n. pr. „Pridi sv. Duh . . .“ ali 7 „očenašev“ in „češčenamarij“ za sedem darov sv. Duha.

V Ljubljani, dne 22. maja 1897.

Jakob m. p.
knezoškof.

(Osebnosti.) Deželni odbor je imenoval gospoda Henrika Pfeifferja voditeljem deželnozbornske stenografske pisarne, katera se v smislu sklepa deželnega zbora tako uredi, da bo mogla zmagovati pravočasno svoje delo. — Dr. Edvard Graeffe v Trstu je imenovan sanitetnim koncipistom za politični okraj tolimski. — Poročil se je v Trstu c. kr. azistent g. Ljudomil Naberger z gđ. Franjo Košuto od Sv. Križa. — Deželnega sodišča svetnik v Celju g. Lovro Rattek je dobil ob umirovljenju naslov in značaj deželnega nadsvetnika. — Okrajni komisar Adolf vitez Wiedeman je premeščen iz Gradišča v Pulj.

(† P. Rafael Oblak.) Iz Gorice se brzojavno poroča, da je umrl včeraj popoldne v ondotnem kapucinskem samostanu velezaslužni provincijal štajerske kapucinske pokrajine, P. Rafael Oblak. — Pokopan bode v nedeljo. N. v m. p.!

(Glede izgredev v zadnji državnozbornski seji) so pisali nekateri liberalni nemški listi, da je dr. Šusteršič rekel poslancu dr. Pergeltu: „Liberaler Schwindler“. Po teh listih je prinesel to notico tudi „Narod“, kateremu pa je sporočil dr. Šusteršič, da teh besedij ni izrekel, marveč da je dejal: Liberaler švindler, to pa v označenje parlamentarne taktike nemške liberalne stranke, ki na jedni strani s svojo obstrukcijo uničuje parlamentarizem, na drugi strani pa patetično zatrjuje, da ji je parlamentarizem pri srcu. — Dostavimo še, kar se nam poroča z Dunaja, da poslanec Gückner ni dr. Šusteršiča udaril, marveč da je stoječ pred dr. Šusteršičem mej svojim živahnim gestikuliranjem zadel ob roko dr. Šusteršičevo. — Vidi se iz poročil nemških liberalnih listov, po katerih smo tudi mi posneli to zadnjo verzijo, da jim je bilo le na tem opisati škandal kolikor mogoče črno in bombastično.

(Potres.) Iz Slavine 20. maja. Danes zjutraj 9 minut čez osem je bil tukaj zopet hud potres. Slišalo se je dvakrat za vrstjo, kakor da bi bilo v daljavi zagromelo ali ustrelilo, in se je močno potreslo, da so ropotala okna in vrata, škripale železne peči. Zdelo se je, da se trese v vrtincu. Prišlo je od jugovzhoda proti zahodu, in je trajalo kakih 10 sekund. Ljudje so se močno strašili, in so bežali nekateri iz hiš. Škode potres ni naredil.

(C. kr. kmetijsko ministerstvo) je občini Dvor na Dolenjskem podarilo šest trtnih škropilnic za revne vincarje.

(Obrtniška zadruga za črnomaljski okraj) se je ustanovila ter je deželna vlada pravila že potrdila.

(Kopališče v Kamniku) so letos otvorili dne 15. maja; ta dan je došel v mesto zdravnik dr.

Wackenreiter, ki je ondi že prejšnja leta vodil kneipovanje.

(Z Roba.) dne 19. maja. Preteklo nedeljo dne 16. maja imeli smo pri nas novo sveto mašo, katero je daroval tukajšnji rojak č. g. Stanko Vdovič iz reda minoritskega. Navzlic slabemu vremenu prihitelo je k redki slavnosti toliko vernega ljudstva, da je bila cerkev natlačeno polna. Slovesnost se je vršila v najlepšem redu. Cerkevni govor je oskrbel č. g. Leopold Picigas, prefekt v Terezijanišču. Po opravljeni sveti daritvi so se zbrali sorodniki in drugi povabljeni svatje, čez 80 po številu, na rojstnem domu gospoda novomašnika, kjer so se v prijateljskem razveseljevanju spominjali dne, „ki ga je Gospod naredil“. Č. gospodu novomašniku želimo iz sreca, da mu ljubi Bog, ki mu je dal dočakati najlepšega dne v življenju, utrdi šibko zdravje, in mu kličemo: Na mnoga leta!

(Nakupovanje bikov.) Gledé na včerajšnjo notico smo dobili pojasnilo, da g. dr. Majaron ni kot odposlanec dež. odbora sodeloval pri nakupovanju bikov v belanski dolini. On se je le po naključji sešel za par ur v Celovci z gosp. vodjo Gustavom Pircem, ki je poprej bil sam nakupil devet bikov belanske pasme za c. kr. kmetijsko družbo kranjsko.

(Iz Mest pod Ljubljano) piše se nam 19. t. m. Gotovo najmanjemu kraju potrebna požarna bramba osnovala se je i pri nas. Imamo že nad 30 izvršujočih, krepkih članov; naročili smo si brizgalnico, ki stane 570 gl., zgradba shrambe za gasilno orodje ki je proračunjena na 700 gl. napreduje, omisliti moramo tudi druge priprave, ki bodo stale za našo siromašno, sedaj reducirano občino še ogromno svoto, a kar celi svet spozna za koristno, ne plašimo se i mi stroškov za to, saj so posledica vsakemu začetku občenemu blagru namenjeni koristni napravi. Kdor pozna naše razmere, kdor zna, kako so izpostavljene naše vasi grozovitemu elementu ognja, kdor zna, kako blizu smo bili že čisto in tudi že po potresu nevarnosti groznega vpepeljenja domovanj naših, čudil se bo le, da že poprej nismo zasnovali požarne brambe. Sedaj jo imamo, a manjka nam novecev, obračamo se torej tu in sem ter uverjeni smo, da nam ne bo manjkalo blagohotnih darov, zatorej pogumno naprej delujemo, zanašajoč se na vsestransko pomoč našemu prepotrebemu početju, v kar: Bog in rojaki plemeniti pomozite! V načelnništvo so voljeni sledeči gg.: Franjo Zakotnik, načelnikom; Ivan Kremžar, njega namestnikom, Jakob Premru, tajnikom; Anton Skoda, blagajnikom; Matija Lavrič, Anton Matjažič in Valentin Gestinčar odbornikom.

(Čiščenje uradnih prostorov.) Uradni prostori mestne blagajnice in mestnega knjigovodstva ljubljanskega bodo zaradi čiščenja prihodnji ponedeljek in torek, t. j. 24. in 25. t. m. zatvoreni in se torej omenjena dva dni ne bode uradovalo.

(Iz Mekinja.) Izvanredno svečanost kronanja Marijinega bodo obhajali dne 30. maja v Mekinjah pri Kamniku. Ljudstvo se bode na ta praznik pripravilo s tridnevnic, ki jo bosta vodila preč. gospoda lazarista Klančnik in Navinšek. Omenjeni dan (šesto nedeljo po Veliki noči) se bode pričelo ob 9. uri duhovno opravilo; slovesno sveto mašo bode služil gospod prelat dr. J. Kulavici. Popoldne ob tretji uri bode kratek nagovor in potem slovesen obhod z Marijino podobo, katero bodo nosile belo oblečene dekleta. Obe kroni, ona za Marijo in Jezusa, ste srebrni, v ognju pozlačeni in okrašeni z mnogimi, deloma pravimi dragimi kameni. Izdelal ju je res lepo in umetniško ljubljanski pasar gospod Henrik Zadnikar. Kdor si kroni želi ogledati, ji lahko vidi dne 25. in 26. maja v izložnem oknu gospe Ane Hofbauer, da se prepriča o res lepem delu.

(Brzovlak iz Ljubljane do Mürzzuschlaga.) Načelnništvo tukajšnje postaje južne železnice nas prosi sl. občinstvo opozoriti na osobni vlak, kateri s posebno hitrostjo od 1. majnika l. l. dalje vozi iz Ljubljane do Mürzzuschlaga. Ta vlak se odpelje zjutraj ob 5. uri 25 m., je v Celju že ob 7. uri 30 m., v Mariboru že ob 9. uri 17 m., v Gradcu ob 11. uri 25 m. in v Mürzzuschlagu že ob 4. uri 20 m. popoldne; od 1. junija do konca jeseni vozi ta vlak do Dunaja, kamor dospe ob 8. uri 35 m. zvečer. — Ta vlak ima zvezo z vlakom na Velenje, Konjice, Budimpešto, Franzensfeste, Fehring, Köflach, Wies, Vordernberg, Seewiesen in Neuberg in je poseben ugoden za vožnjo po dnevu, ter tudi zategadelj, ker se rano v hladnem času odpelje, v nasprotju z vedno prepolnim brzovlakom. Iz Dunaja

se ta vlak zopet vrne ob 8. uri 45 m. zjutraj (od 1. junija dalje), iz Mürzzuschlaga ob 1 uri 23 m., iz Gradca ob 5. uri 10 m., iz Maribora ob 7. uri 15 m., iz Celja ob 9. uri 8 m. in dospe v Ljubljano ob 11. uri 15 m. zvečer. Za obedva vlaka plačajo se samo pristojbine poštinih vlakov.

(Sleparica.) Potovka Neža Zima iz Srednje Vasi v Bohinju je nosila ljudem tudi denar v kranjsko hranilnico v Ljubljano. Zenska pa je sleparila ljudi ter ni odraščala vsega denarja v hranilnico. Tako je ogoljufala Ano Smukavec iz Srednje vasi za 300 gl., Ano Šest za 50 gl., Jero Zupanc za 160 gl., Lor. Zmitka za 700 gl., Nežo Langus za 193 gl. in še več drugih za manjše zneske. Potovka ne taji svoje tatvine.

(Ukraden denar.) Pri zaprtem ciganu Josipu Majerju iz Gorice so našli 400 gl., ki so najbrže ukradeni. Kdor meni, da so mu ukradeni, naj se tekom jednega leta oglasi za-nje pri deželnem sodišču v Ljubljani, kjer mora dokazati, da so res njegovi.

* * *

(Goriške novice.) Prevzvišenemu nadpastirju se vrača zdravje le polagoma. Zdravniki sodijo, da bo trebalo še nekaj mesecev do popolnega ozdravljenja. Dr. Bleiweis iz Ljubljane je opazil na njem znake melanholije. — Ker tedaj boleha prevzvišeni, birmoval bo letos binkoštno praznike v Gorici prem. msgr. Glavina. — Vtisi, ki so jih napravili na primorske Slovence dogodki v poslanski zbornici, so kaj različni. Začetkom zasedanja naudajal jih je up, da prisije Primorskeji boljša bodočnost. Nestrpno so pričakovali ugodnih poročil z Dunaja. A glej! Seja z dne 18. t. m. razpršila jim je ves up. Tedaj za primorske Slovence ni od nikoder nikake obrambe? Se dalje robovati? Ker jih nihče ne brani, so naravno navezani na samoobrambo. In res takoj po volitvah jeli so se braniti sami sosebno z doslednim in tankovestnim izvrševanjem gesla „svoji k svojim“. Zdi se, da je to jedino sredstvo, sposobno vkrotiti bogate, presite in zato predrzne zatiralce Slovencev na Primorskem. Ali je boste tudi stanovitno vporabljali?

(Koroške novice.) Po noči od 4. do 5. t. m. so vlomili tatovi v farno cerkev v Galiciji ter odnesli dve monštranci in 3 srebrne kelihe ter izpraznili nabiralnik. Škoda je precejšnja. — Dne 7. t. m. so se raznesle stope za smodnik v Hörzendorf-u blizu St. Vida. Celo poslopje je raznešeno in tudi bližnje hiše ter cerkev so poškodovane. K sreči noben človek ni bil blizu, ko se je nesreča zgodila. — Ponesrečil se je dne 5. t. m. 28 letni kmetijski sin J. Futelnik s Pustrice. Padlo je drevo na njega in ga poškodovalo tako močno, da je v nekaterih urah umrl. — Pogorela je dne 1. t. m. hiša mizarja Žerjava v Trbižu. — Prestavljen je nadučitelj in c. kr. okr. šolski nadzornik J. Stelzl iz Borovelj v Steuerberg. — Osemdesetletnico svojega rojstva je praznoval dne 16. t. m. grajščak Maks pl. Moro v Vetrinju. Priredili so mu večje slavnosti. — Pismeni zrelostni izpiti na celovski gimnaziji se prično dne 9. junija, ustmeni dne 12. julija. — Celovško nemško pevsko društvo obhaja prihodnji teden 50-letnico svojega obstanka. — Ustrelil se je v Beljaku poročnik deželne brambe Vinciguera. — Koroški dijaki (!) so izrekli „nezaupnico“ dr. Steinwendru, ker v obstrukciji postopa premalo radikalno. Nadejati se je nam po tem lepega nadebudnega političnega naraščaja za bodočnost! — Potovalni učitelj, g. dr. E. Kramar je dne 9. t. m. zanimivo govoril o sadjereji v Smihelu nad Pliberkom. Navzočih je bilo nad 130 kmetov.

(Romanje na Sv. Višarje.) Po starodavni navadi začne se tudi letos romanje na Sv. Višarje na praznik Vnebohoda Gospodovega, to je dne 27. t. m. Na predvečer tega praznika dojdejo gg. duhovni proti večeru na goro, slovesno sprejeti, in na praznik je gori prva služba božja ter se odpre božja pot. S ponižno hvaležnostjo do preč. škofijstva javljamo, da so tudi letos pri vsem pomanjkanju duhovnov odmenjeni trije gospodje na Sv. Višarje, ki bodo kot pravi serviti, to je služabniki Marijini, opravljali ondi duhovno službo. Vsak čas bodo pripravljeni, postreči pobožnim romarjem, in kedar bi morda le ti trije gospodje sami ne mogli zmagati obilnega dela, jim bodo prišli drugi na pomoč. Tudi so spovednikom na Sv. Višarjih podeljene posebne oblasti, ki lahko zadostujejo za vse slučaje. Vrh tega se ponujajo romarjem, ki našo božjo pot pobožno obiščejo, obilni odpustki. Naj bi tedaj verno ljudstvo slovensko tudi v tem letu obilno pohajalo

božjo pot na Sv. Višarjih in naj bi se nad vsemi romarji dopolnile besede Modrosti, ki veljajo o preblašeni Devici: „Zdaj tedaj, otroci! poslušajte me; blagor jim, kateri ohranijo moja pota. Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda.“
S. Ineko, dekan.

(Volitve v Klanjcu.) [Znamenje naših časov.] Kdo ve, kako daleč so še časi, ko ne bo na svetu nikjer več varno, če ne bo blizu stala vojašnica. Tako se je spremenil tudi naš zagorski Klanjec dne 18. maja na večer v vojaško mesto. „Slovenčevi“ čitatelji že vedó, kakšne volitve imamo letos na Hrvatskem. Osrečili so nas letos naši okrajni predstojniki z oboroženo silo, ali ne vemo zakaj. Naš siromašen Zagorec se od Tahivega časa ni več bunil, morda mu bo li letos to v glavo prišlo? Pač težko! Leto 1848 so nam dali po vsej Avstriji konstitucijo in so hoteli z njo vse narode osrečiti. Zakaj se je pa zdaj tako bojé? Vsaj narod hoče svoje zastopnike, ali le svoje, voliti. On želi biti v saboru zastopan, da, on celo zahteva, da bi njegovi možje odpirali pred vsem svetom njegove rane ter mu zopet na noge pomagali. Tedaj dajte nam svobodnih izborov, svobodne izbore pa želimo in jih zahtevamo. Misli li naš slavni okrajni predstojnik, da bodo izbiri takrat svobodni, kadar mu cela škadrone vojakov za hrbtom stoji? Če ima čisto vest in hoče zares svobodne volitve, takrat nam vojakov naj ne pošilja. Nesmisel je, da bi bilo za svobodo potreba oborožene sile. Sila in svoboda, kako se to vjema? Kjer je svoboda, ni sile, kjer je sila, tam ni več svoboda. Ravno pravi čas še je ukrenila vojaška oblast, da nam je poslala namesto že obečanih huzarjev infanterijo. Kam bi mi bili šli s huzarji in kje bi mi bili dobili prostora za toliko konjev? Danes zvečer so naše hiše žive samih vojakov. Kdo bo pa te stroške poravnal? Naše ljudstvo pravi, mi vojakov ne potrebujemo. Pri nas še niso bili izbiri nikdar izgrejni, morajo li prav letos biti! Mi nismo dali najmanjšega povoda, da bi se morali vojaki poklicati, tedaj tudi nismo dolžni, jih plačevati. Kdo jih bo moral plačati!? Glej, državljan, tako se dela s tvojim denarjem. Takšno ravnanje ogorči naš narod. Kako bo mogel kmet svoji gosposki prijazno v obraz pogledati, ko v njih ne vidi svoje pravične višje, ampak svoje tlačitelje, sesavce, ki nimajo s kmetom potrpljenja, ampak ga slečejo do kože. Naš slavni predstojnik se je že večkrat izrazil, da se kmet obraste ko vrba. Ali se vrba tudi ne osuši, če se preveč oklesti? Tako bi se mogel tudi naš kmet posušiti, in kje bo potem gospoda imela kruh? Res, v srce me je zabolelo, ko sem zaslišal trompeto, to oznanjevalko vojaške pokorščine, ki se ne bo rabila pri nas za svoj vzvišen cilj, ampak za naše volitve. In kdo je potegnil našo zvesto in nepremagljivo armado na tako izrabljavanje? Židovsko-mažarski liberalizem. — Naš klanjski okraj je volil v sabor dne 19. maja. Vseh volilnih mož skupaj bilo je 196. Ali kako je takrat besnilo in letalo naše činovništvo, ko so se zbirali volilni možje! Po listinah so brisali, vpisavali, ne kakor so to zahtevale davčne pole, pač pa kakor so mislili, da bo za Mažarsko bolje. Kjer je le bilo mogoče, vtaknili so v listine svoje ljudi. Blizu tretjina pravičnih glasov je bilo zbrisanih in nepravičnih vmešanih v listine. Sploh se je delalo vodo na svoj mlin. Agitovalo se je seveda na obeh straneh. Vendar pa ni bil napor in trud agitovanja za narodnega zastopnika stoti del, kar se je trudilo, obljubljalo in rotilo od mažaronske stranke. Pred volitvami je nehalo tako rekoč vse uradovanje. Okrajnega predstojnika, okrajnega sodca, pristava in njih liga si videl gotovo vsaki dan na cesti. Lovili in vozili so se po vseh pristopnih vaseh. Kjer je le količkaj njim nevarna sapa pihala, bili so že orožniki pripravljeni. Pred župniščem nekega gospoda župnika stopali so na semanjski dan pozno v noč žandarji, boida, da se ne bi kje agitovalo v župnišču. Narodni stranki bile so tako rekoč popolnoma roke zvezane. — Pride 19. maj. Toliče množice ljudstva ni kmalu videl naš Klanjec, kakor ta dan. Privrelo je znatnejšega ali mirnega ljudstva iz vseh občin, ki volijo v Klanjcu. Točno ob deveti uri stopajo volilni možje v okrajno oblast, kjer se je volilo. Hitro takrat smo že opazili, da tokrat ne bodo nečno prešli mažaroni. Kopica njihovih volilnih mož bila je očitno malobrojna ter so tudi tako plaho smukali skozi vrata v okrajno oblast, kakor da bi jih vest silno kaj tožila. Pred okrajno oblastjo napravili so vojaki veliki krog in zabranili vsakemu nepozvanemu vhod. Strahovita množica ljudstva stala je po cestah

in ob prijaznem holmcu pred cerkvijo. Med ljudstvom pa je vladal takšen red in takšen mir, da so se častniki sami čudili ter se potem tudi izrazili, da takšno ljudstvo ne potrebuje pri volitvah vojaške sile. — Med tem so počele volitve na okr. oblasti. Velik strah nas je navedel, da ne bi naše može v volilni sobi premenili, ter da nam ne bi lepe nade splavale. Ali naša celokupno zastopana duhovščina je pazila in naši volilni možje stali so z njo kakor zid. Dr. Mazzura dobil je od 196 oddanih glasov 124 ter tako z dvetretjinsko večino zmagal nad mažaronskim nasprotnikom Galyutom. Ob 1. uri naznani okrajni zastopnik raz okna okr. oblasti vseh narodne stranke in potem se je vnelo pravo naudušenje. Naš narodni zastopnik dr. Mazzura stopi med svoje Zagorce, ki ga z naudušenim trikratnim „živio“ pozdravijo, in potem se poda s svojimi volilnimi možji k obedu, kjer se je med nami mudil do 1/4 ure. Naši sosedje čez Sotlo, Slovenci, so se z nami skupaj veselili krasne zmage. Priredili so po blagi skrbi gospoda župnika na Bizelu po svojih zelenih in vinskih bregih streljanje s topiči, ki so grmeli v slavo letošnje naše narodne zmage. — Le prehitro je prišel čas, ko je za našega zastopnika stala pripravljena kočija, vsa v cvetju in zelenju, da bi ga odvedla s Klanjca v Zaporešič. Prav takrat videlo se je veliko naudušenje ljudstva do svojega zastopnika. Na tisoče broječa množica ga kakor iz jednega grla pozdravlja. — Tako smo tedaj v klanjskem okraju dobili po večletnem mažaronskem zastopniku narodnjaka dr. Mazzura, ki bo naš okraj gotovo bolj vestno zastopal, kakor prejšnji mažaron. (Rusko darilo našemu cesarju.) Avstrijska nasebina v Novgorodu bo poslala v kratkem našemu cesarju v spomin na zadnji obisk Rusije posebno darilo. To darilo bo meter visoka ura v obliki gotskega stolpa, ki kaže ure, dneve in izpremembe lune. Vsaki dan ob 12. uri po dnevi in ob 9. uri zvečer se odpró vratca na stolpu in na balkonu prideta car Nikolaj in cesar Franc Jožef s spremstvom. Hkratu zasvira godba v uri rusko in potem avstrijsko himno. Podobi obeh vladarjev ostaneta kake tri minote na verandi, in se potem umakneta v stolp.

* * *

(Sejmi po Slovenskem) od 24.—29. maja. Na Kranjskem: 24. na Vrhniki, Tržiši; 25. v St. Gothardu, na Mali gori, Mengšu, Podvelbu, Svibni; 28. v Žuzemberku. — Na Slov. Štajerskem: 24. v Loki in pri sv. Filipu v Selah; 25. v Rogatcu in Vitanju; 26. pri sv. Lovrencu, v Slivnici; 28. pri sv. Trojici. — Na Koroškem: 26. v Ovspergu. — Na Primorskem: 25. na Kafiču.

Društva.

(Salezijanski sotrudniki.) V ponedeljek dne 24. maja obhaja družba salezijanskih sotrudnikov svoj glavni praznik „Marije Pomočnice kristijanov“, in sicer po sledečem redu: Zjutraj ob 1/6. uri bo v mestni župni cerkvi sv. Jakoba sveta maša z blagoslovom za vse žive ude družbe salezijanskih sotrudnikov. Popoludne bode občno zborovanje salezijanskih sotrudnikov v mali dvorani „Tonhalle“ na Kongresnem trgu, kjer se bodo hvaležno sprejemali mili darovi zlasti v domače salezijanske namene. Zvečer ob 1/7. uri bo večerna cerkvena slovesnost zopet v cerkvi sv. Jakoba, in sicer govor in slovesne pete litanijske. Udje-sotrudniki dobijo ta dan lahko popolne odpustke, ako vredno opravijo spoved in sveto obhajilo in molijo v namen svetega Očeta. — K obilni udeležbi se vabi.

(Pevsko društvo „Ljubljana“.) Vabilo na veliki vrtni koncert, spojen s kegljanjem na dobitke, ki ga priredi v korist zalogi za društveno zastavo pevsko društvo „Ljubljana“ v nedeljo, dne 23. maja t. l. na Koslerjevem vrtu pod vodstvom društvenega pevovodje g. prof. Fr. Gerbiča in s prijaznim sodelovanjem gg. Jos. Pavška in Avg. Puciharja. — Godba slavnega c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27. — Ustopnina 20 kr. za osebo. — Podporni člani pevskega društva „Ljubljane“ in otroci so vstopnine prosti. — Začetek koncertu ob 4. uri popoludne. Ob neugodnem vremenu se koncert preloži na prihodnjo nedeljo. — Na obilno udeležbo vabi najljubnejše odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Barbari) nize Maribora priredi v nedeljo, dne 23. maja po drugem sv. opravilu zborovanje ter ima med navadnimi točkami na vspehu podučevanje g. J. Beléta o škropljenju in zelenem cepljenju amerikankecev.

(Dirkalsko društvo ljubtomersko) javlja, da če bi bilo na za konjsko dirko na Cvenu določeni dan, t. j. 23. maja cel dan slabo in deževno vreme, se vrši dirka z ravno tistim vspehom na Križevu dne 27. maja.

Grško-turška vojska.

Carigrad, 22. maja. Zasebna poročila iz turškega tabora javljajo: V torek zjutraj so zasedle staro grško mejo prva, tretja, četrta in šesta divizija, v sredo pa sta četrta in šesta divizija zasedli prelaz Furka. Isti dan popoludne je poslal prestolonaslednik odposlance v turški tabor.

Carigrad, 22. maja. Vlada je naznala poslanikom, da je nastopilo na celi črti na obeh bojiščih premirje. Dva grška bataljona, ki sta hotela čez mejo pri Arti, so Turki zapodili nazaj.

Kaneja, 22. maja. Včeraj zvečer ob peti uri so Bašibuzuki petkrat ustrelili na admiralu Poitiers in njegovega spremljevalca. Tudi angleškemu admiralu se je pripetila jednaka nesreča.

Kaneja, 22. maja. Poroča se, da se v kratkem snidejo zastopniki krečanskega prebivalstva, da si izvolijo začasno vladu, ki bode, kakor se splošno sodi, proglasila zjedinenje Krete z Krško. Admiral Canevaro je baje Krečanom naznanil, da vlade sicer žele uvesti avtonomijo, da pa bodo pozneje smeli zastopniki staviti druge predloge glede uprave Krete.

Telegrami.

Budimpešta, 22. maja. Včeraj opoldne je vsprejel cesar oba ministerska predsednika v avdijenci. Ministerski predsednik grof Badeni se je podal zvečer na Dunaj.

Dunaj, 22. maja. Presvetli cesar se povrne iz Budimpešte 30. maja.

Dunaj, 22. maja. Potovanju ministerskega predsednika grofa Badenija se pripisuje v poučenih krogih mnogo večja važnost, nego samo kvotno vprašanje, in v ogerskem glavnem mestu so mnenja, da se v slučaju, ko bi moralo prenehati parlamentarno delovanje našega državnega zbora radi nadaljne obstrukcije, porabijo izvanredna sredstva za nadaljnje vodstvo države.

Dunaj, 22. maja. Navodila za izvršitev jezikovne naredbe, ki so bila že razglašena, je vlada na zahtevo čeških poslancev umaknila.

Dunaj, 22. maja. Parlamentarne razmere so se nekaj zboljšale. Vlada in večina sta se dogovorili o nadaljnem postopanju. V ponedeljek pride kot prva točka zakon o sodnijskih pristojbinah. Besedo dobi poslanec dr. Schücker; ako ne bi hotel vsled šuma govoriti, vzame mu predsednik besedo. — Nemški liberalci se zopet pripravljajo za velik škandal v ponedeljek v zbornici. Večina bo storila vse, da omogoči parlamentarno delovanje. Čuje se, da se je cesar zelo nezadovoljno izrazil nasproti Badeniju o obstrukciji.

Dunaj, 22. maja. V včerajšnji sklepni seji avstrijske kvotne deputacije se je doglalo, da se je izjalovilo vsako pogajanje z ogersko deputacijo, ter sklenilo, da se o tem nevspehu poroča v obeh zbornicah.

Budimpešta, 22. maja. Govori se, da se namerava za določitev kvote postaviti provizorij za jedno leto, za carinsko in trgovsko zvezo pa dveletni provizorij.

Budimpešta, 22. maja. Kmalu po polnoči 21. t. m. se je vnela strojarna tvrdke Fodor. V jedni sobi je spalo 24 pomočnikov, od katerih se jih je rešilo le 21. Kakih deset oseb se je znatno poškodovalo.

Požun, 22. maja. Povodom odkritja spomenika je podaril kardinal knez-primas Vaszary 300 gld. raznim katoliškim društvom.

Trst, 22. maja. Upravni svet avstrijskega Lloydja je ustregel vsem zahtevam delavcev. Danes se je pričelo z delom na vsi črti.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (17) 3

 dorševo med. ribje olje

Je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-tako tudi protijetnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarija 1897.

Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—17

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

To kislice zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, (VI.) Marijine in Franciškeve kopeli. 4 21

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Tuji.

20. maja.

Pri *Slonu*: Višič, Jurca iz Postojne. — Federer, Maly iz Prage. — Gatsch iz Kostanjevice. — Heller iz Curiha. — Rosenthal, Pollak, Lustig iz Dunaja. — Žagar iz Prezida. — Wunsch, Kohn, Müller iz Grada. — Čuček iz Knežaka. — Prinz iz Zagorja. — Buss, Brosch iz Celovca. — Globočnik iz Železnikov. — Kagerbauer iz Pulja. — Offner iz Ried-a.

Pri *Maliču*: Kaufmann, Spielmann, Reich, Port, Thum, Hohlweg, Sonnenschein iz Dunaja. — Eder iz Fürth-a. — Krawany iz Lucerna. — Tesch iz Solnograda. — Rikli z Bleda. — Kiffman iz Maribora.

Pri *Lloydu*: Gušenek iz Trsta. — Klein iz Ribnice. — Berger z Dunaja.

Pri *Bavarskem dvoru*: Grabner iz Eben-a. — Nowak iz Göttingen-a.

Pri *avstrijskem caru*: Weinberger iz Gorice. — Pelikan iz Knittelfeld-a. — Vetorac iz Naborine.

Pri *južnem kolodvoru*: Žitnik iz Trebnjega. — Mahner iz Ljubna.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
21	9. zvečer	729.3	14.6	sl. jug	jasno	
22	7. jutraj	728.3	11.0	sr. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	727.2	19.4	sr. szah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 15.0°, za 0.2° nad normalom.

Poslano.

Ker se je raznesla govorica, da se je moj brat Josip Karl Trtnik, operni pevec v Brnu, kateri je 1. maja t. l. umrl, sam usmrtil, štejem si v dolžnost, da vse take obrekovalce svarim pred nadaljnim raznašanjem takih neresnic. Vsakomur je prosto se o bolezni prepričati pri meni, kar dokazem s zdravniškim spričevalom njegovega zdravnika.

Ivan Trtnik.

Penzijonat za dečke v Kalksburgu pri Dunaju.

pod vodstvom očetov jezuitov z dvojno odgojilnico.
Prvo odgojišče, za rejence višjih stanov, stane na leto 460 gld.
Drugo odgojišče, za rejence srednjih stanov, " " " 280 gld.
Podučuje se v predmetih gimnazije. Uči se tudi slovenščina.
Zavod ima pravico javnosti za 7 gimn. razredov.
Natančnejša pojasnila daje vodstvo odgojilnice. 27 3—8

Zobozdravnik

med. univ. 332 3—2

dr. Julij pl. Koblitz

dozdaj v hotelu „Pri slonu“,

stanuje od 19. maja naprej na Dunajski cesti št. 3.

Ohranjenje zob po izpolnitvi z zlatom, srebrom in emajlom, kakor tudi zdravljenje v živcih in v koreninah bolnih zob.

Umetni zobje in zobovja.

Zobje se deró z uporabo cocaina in narkoze.
Govoriti se more od 9. do 5. ure.

Zdravljenje ubožih v torek in četrtek od 5. do 7. ure popoldne.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-slagrnatih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

521 52—45

Častiti p. n. duhovščini

naznanjam ljudem, da sem se kot dolgoletni sodalavec pokojnega g. K. Schirmerja (tudi slovitega tirolskega zavrača za slikanje na steklo) naselil v Gradcu.

Proščam za blagovarnost bi-lijem velospoštovanjem

Ed. Stuhl
specijalist za slikanje cerkv, okna, Annensrt. 35.

Prodá se dobro ohranjen

harmonij

po nizki ceni.

Več pové upravništvo „Slovenca“. 335 3—8

Pozor gg. gostilničarji in posestniki!

Zalogo pristnega dalmatinskega kakor tudi družega

vina

priporoča po primerno nizkih cenah

Tomo Tollazzi

354 3—1

v Dol. Logatcu.

Vzorice pošilja na zahtevanje zastoj in franko.

C. in kr. privilegovani

zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke

Franc Čapek

v Kremsu ob Donavi

odlikovana mnogokrat s prvimi darili, član pariške akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to stroko spadajočih del, kakor: izdelovanje in postavljanje novih orgelj po najnovejšem,

preizkušnem stožnopredalčnem (Kegellade) sistemu i. t. d. prenavljanje in popraviljanje orgelj, harmonijev, ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26—8

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem 150 novih orgelj, mej temi so se postavile orglje v kramski mestni župni cerkvi (z 48 registri), v prostjeviški (s 30 registri), v St. Lenartu na Koroškem (z 28 registri), v Cortini di Ampezzo (z 32 registri), v Obertham na Češkem (z 18 registri), v Czepanu na Sedmograškem (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

Prodá se pod zelo ugodnimi pogoji

posestvo

v Gaberjelah pri Mokronogu

ležeče tik okrajne ceste, katera pelja iz Šmarjete, Škojčana, St. Ruprta in Mokronoga na St. Janž, v Radeče in na Zidani most. Lega zelo ugodna. Hiša pripravljena za štacunarški obrt, kateri se je v tej hiši že več let izvrševal. Posestvo ima rodovitne njive, lepe travnike in gozde. Prodá se skupno ali pa tudi na parcele. Zelo pripravno za trgovce.

Več se izvé pri Stanko Pirnatu, c. kr. notarju v Mokronogu. 355 3—1

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilno-dobrodelne namene.

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 preddobitki in 3834 podobitki v skupnem znesku 165.000 kron v zlatu in 100.950 gld. veljave in sicer:

1 dobitke po 150.000 kron v zlatu 150.000, 1 dobitke po 15.000 kron v zlatu 15.000, 1 dobitke po 5000 gld. 5000, 1 dobitke po 4000 gld. 4000, 1 dobitke po 3000 gld. 3000, 1 dobitke po 2000 gld. 2000, 1 dobitke po 1800 gld. 1800, 1 dobitke po 1600 gld. 1600, 1 dobitke po 1300 gld. 1300, 3 dobitki po 1000 gld. 3000, 4 dobitki po 500 gld. 2000, 4 dobitki po 300 gld. 1200, 4 dobitki po 200 gld. 800, 8 dobitkov po 175 gld. 1400, 14 dobitkov po 150 gld. 2100, 18 dobitkov po 100 gld. 1800, 28 dobitkov po 75 gld. 2100, 52 dobitkov po 50 gld. 2600, 96 dobitkov po 30 gld. 2880, 50 dobitkov po 25 gld. 1250, 182 dobitkov po 20 gld. 3640, 584 dobitkov po 15 gld. 8760, 350 dobitkov po 12 gld. 4200, 1350 dobitkov po 10 gld. 13.500, 660 dobitkov po 7 gld. 4620, 4400 dobitkov po 6 gld. 26.400.

Zrebanje se vrši neprekinljivo 10. junija 1897.

Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Srečke se dobé pri oddelku za državno loterijo na Dunaju, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce zastoj. — Srečke se razpošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva,

oddelek za državno loterijo. 26 10—8

XXXXX Solidno blago. XXXXX

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15

(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami zastoj in franko. 322 35—3

XXXXX Najnižje cene. XXXXX

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srehrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

153 20—11

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52—35

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

Anton Belec

St. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi 173 12-12

cerkvene svetilnice ali stalnice po dve iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld., obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld 1 50, iz medenine 5 gld.; štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzidati.

Pokrivanje zvonikov.
Barvanje zvonikov.
Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča.

Skrbitevje zvonikov prevzema tudi tesarska dela.

iskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Ana Rupnik

izdelovalka umetnih cvetlic

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 13

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu

v izdelovanje vsakovrstnih šopkov za cerkve in altarje, vencev za bandera in razne cerkvene slovesnosti.

kakor tudi 321 6-5

popolne oprave za nove maše.

FRANC IV. KWIZDA.

Kwizdov restitucijski fluid

c. kr. privilegovana umivalna voda za konje.

Cena steklenici gld. 1 40 av. velj.

Kwizdov korneuburški živinski redilni prašek

veterin. dijet. sredstvo za konje, govedo in ovčad.

Cena škatljici 70 kr., pol škatlj. 35 kr.

Kwizdova maža za kopita

koja preprečuje krhkost in lomljenje kopit. Lonček a 400 gr. gld. 1 25.

Kwizdov kit (lep) za kopita

umetni kopitni rog Paličica 80 kr.

Kwizdov kresolin

izvrstno razkuževalno sredstvo. Steklenica 50 kr.

Kwizdove patentovane oklepalne obveze iz gumija.

Patentovane oklepalne obveze izdelujejo se v sivi, črni, rjavi in beli barvi v štirih velikostih, za levi in desni nogi.

Za obveze, merjene od a do b v obsežju

20-22 cm je primerna velikost št. 1
22-24 " " " " št. 2
24-27 " " " " št. 3
27-30 " " " " št. 4

Patentovana oklepalna obveza velja v sivi barvi št. 1 gld. 2 50, — št. 2 gld. 2 70, — št. 3 gld. 2 90, — št. 4 gld. 3 30.

Cena obvezam v rjavi, črni ali beli barvi je za vsako številko pri komadu za 20 kr. višja, nego ona za sive obveze.

III. 113 8-3

Ilustrovani cenik Kwizdovih obvarovalnih predmetov iz gumija za konje na željo zastoj in franko.

Razpošilja vsak dan glavna zaloga:

Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

C. in kr. avstrijski in kraljevi rumunski dvorni zalagatelj.

Ustanovljeno 1853.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastita gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 12 52-20

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži siehni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschegasse 8. 284 10-5

Trgovskega učenca,

krepega, 14-16 let starega, sprejemem takoj v svojo trgovino z mešanim blagom.

356 2-1

M. Žigon, Škofja Loka.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

7. zvezek.

Krasna mladinska knjižica!

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Krajcu v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

St. 55/pr. 334 3-2

Razpis.

Pri deželnem stavbinskem uradu v Ljubljani izpraznjena je **služba stavbinskega adjunkta**

z letno plaščo 900 gld., aktivitetno doklado 150 gld. in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 100 gld.

Prosilci za to službo predložé naj svoje z dokazili o starosti, znanji slovenskega ali kaknega drugega slovanskega ter nemškega jezika, dalje z dokazili o vsposobljenosti v inženirski stroki podprte prošnje

do 10. junija 1897. leta

deželnemu odboru kranjskemu.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 7. maja 1897.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure z godbo** po jako nizki ceni. 711 31

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarezno opeko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene! 201 17

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 3-75
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-70.
Dvanajst manšet
od gld. 3-80 do 4-60.
12 preclag
(Vorherden)
od gld. 5-25 do 6-
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

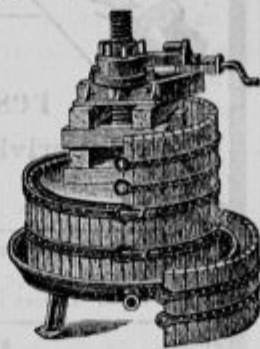
J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 18

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. — Skropilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vedovodne] preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

182 2 Zastopniki se iščejo. 265 20-4

V Višnji Gori na prav lepem prostoru je precej oddati čedno in suho 333 3-3

stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, jedilno shrambo in kletjo. Lahko bi tudi 2 stranki rabili to stanovanje, ker je mogoče brž prirediti še eno kuhinjo.

Več se izve ali na Krki pri Fr. Rebolju ali v Višnji Gori št. 52.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak, med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Železnato kineško vino, sagrađa vino (edvajajoče) itd.

Splošno priznan je
kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi primanjkujočim otrokom, ženskim, rekonvalescentom, sploh slabotnim osebam; Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-
Prireja se v kemično farmacevtičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)
v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi dobé se tudi vsa homöopatična zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spadajoča vprašanja dajo se radovoljno in brezplačno. 54 52-19

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 26-18

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene, bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči teto dnij. Cene so najnižje.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25—26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo ameriški) brez nebesa, stranice iz kavčuka z zlatom obrobene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: Kapljice za zobe, lastne izumbe, olajšajo takoj zobne bolečine. 307 4

Bivanje stalno.

Na prodaj sta po ceni v Vodmatu

hiša s štirimi stanovanji

vsako imajoče dve sobi s kuhinjo; hiša ima tudi velik hlev, kleti in senčnato dvorišče.

Hiša s štirimi stanovanji

vsako imajoče po jedno sobo in kuhinjo. — Istotam prodajo se tudi ceneno

starišni prostori. 345 5-2

Na vprašanja odgovarja **Adolf Hauptmann** v Ljubljani.

Pleskarski in lakirarski obrt

trrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-32

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljniati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-53

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 21. maja.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	95		
Avstrijska zlata renta 4%	123	05		
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	95		
Ogerska zlata renta 4%	122	40		
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	90		
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	956	—		
Kreditne delnice, 160 gld.	362	—		
London vista	119	55		
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	60		
30 mark	11	72		
30 frankov (napoleonodor)	9	52 1/2		
Italijanski bankovci	45	40		
C. kr. cekini	5	65		

Dne 21. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	—		
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193	50		
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	45		
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	40		
Dunavske vravnave srečke 5%	128	—		
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	50		
Posojilo goriškega mesta	112	50		
4% kranjsko deželno posojilo	98	75		
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	80		
Priporitne obveznice državne železnice	—	—		
južne železnice 3%	177	40		
južne železnice 5%	126	25		
dolenjskih železnice 4%	99	50		

Kreditne srečke, 100 gld.	198	gld.	25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150	—		
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	20	—		
Rudolfove srečke, 10 gld.	26	—		
Salmove srečke, 40 gld.	72	—		
St. Genois srečke, 40 gld.	74	25		
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—		
Ljubljanske srečke	22	25		
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161	25		
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gld. st. v.	3505	—		
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	398	—		
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76	75		
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—		
Montanska družba avstr. plan.	90	—		
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166	—		
Papirnih rubljev 100	126	87		

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za donega kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.